

*Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”
Konkurs „MALUCH 2013 – edycja 1”*

Pytania i odpowiedzi

1. **A. Czy podmioty prywatne, w tym osoby fizyczne mogą składać oferty w ramach konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”?**
B. Kiedy osoby fizyczne będą mogły samodzielnie ubiegać się o dofinansowanie w ramach konkursu?

Odpowiedź A:

O dotacje w ramach programu „MALUCH 2013 – edycja 1”, mogą ubiegać się tylko jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego. W konkursie „MALUCH 2013 – edycja 1” gminy mogą zgłaszać oferty dotyczące zadań podejmowanych w ramach współpracy z partnerami publicznymi i niepublicznymi (dotyczy to m.in. organizacji pozarządowych i osób fizycznych). Zadania przygotowane we współpracy z partnerami muszą być realizowane z uwzględnieniem punktu 7.3 „*Warunki wykorzystania dotacji*” Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1” (w tym punkty: 7.3.5, 7.3.6, 7.3.12).

Warunkiem skorzystania przez podmioty prywatne, w tym osoby fizyczne, z dofinansowania w ramach programu „MALUCH 2013 – edycja 1” jest współpraca z gminą. W związku z powyższym, osoby fizyczne zainteresowane skorzystaniem z dofinansowania w ramach konkursu „MALUCH 2013 - edycja 1” muszą w pierwszej kolejności uzgodnić z gminą, czy gmina zainteresowana jest taką współpracą.

Odpowiedź B:

Aktualnie prowadzone są prace legislacyjne nad zmianą *ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*, które zakładają m.in. zwiększenie udziału budżetu państwa w dofinansowaniu kosztów tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (do 80%), a także możliwość dofinansowania niegminnych podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad małymi dziećmi. W dniu 25 stycznia br. projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 1075) został przekazany pod obrady Sejmu.

Zakłada się, że program MALUCH w 2013 roku będzie realizowany w dwóch edycjach. Kształt i termin drugiej edycji konkursu uzależniony jest od wejścia w życie nowelizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zakładającej m. in. wsparcie dla osób fizycznych tworzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Jak powinna wyglądać współpraca gminy z podmiotami prywatnymi, o której mowa w pkt 3.2 Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”? Jakie są formy współpracy z podmiotami prywatnymi? Czy partner powinien zostać wybrany przed złożeniem oferty?

Podstawową formę współpracy z partnerami prywatnymi reguluje art. 61 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, z późn. zm.). Zgodnie z art. 61 ust. 1 w/w ustawy wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zlecić organizację opieki sprawowanej w formie żłobka lub klubu dziecięcego albo przez dziennych opiekunów. Art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 stanowi, że do wyłaniania podmiotów mających organizować opiekę sprawowaną w formie żłobka, klubu dziecięcego albo przez dziennych opiekunów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536). Przepisy ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 są przepisami szczególnymi w stosunku do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W związku z powyższym do wyłaniania podmiotów mających sprawować opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 należy stosować odpowiednio tylko te przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które regulują procedurę przeprowadzania konkursu.

Zgodnie z art. 61 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zadania z zakresu organizacji opieki sprawowanej w formie żłobka, klubu dziecięcego oraz przez dziennego opiekuna mogą zostać zlecone osobom fizycznym, osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej. Podmioty te mogą przystąpić do otwartego konkursu ofert na organizację opieki nad dziećmi

w wieku do lat 3 i nie muszą być jednocześnie podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W praktyce współpraca między gminą a podmiotem niepublicznym nawiązywana była także w trybie określonym w *ustawie o partnerstwie publiczno – prywatnym*.

Termin wyboru partnera nie jest w konkursie określony – możliwy jest on dopiero po ogłoszeniu wyników przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Oferta składana przez gminę powinna w harmonogramie określić, jakie są projektowane działania związane z projektem i jaki jest termin ich realizacji. Jednym z tych działań może być także ogłoszenie dotyczące wyłonienia partnera do organizacji opieki w formie np. żłobka, przy czym uwzględnić w takim przypadku należy terminy obowiązujące przy takich postępowaniach, łącznie z rezerwą na ewentualne odwołania (podobnie jak w przypadku zamówień publicznych).

3. Czy zadaniem objętym konkursem „MALUCH 2013 – edycja 1” może być zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki utworzonych z przez gminę w 2012 r. przy wykorzystaniu środków z programu „MALUCH 2012”?

Zgodnie z pkt 2.1.3 Regulaminu konkursu MALUCH 2013 – edycja 1” zadaniem dofinansowanym w konkursie może być zapewnienie funkcjonowania miejsc w instytucji opieki nad małymi dziećmi, utworzonych w latach 2011-2012 zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Dotyczy to także miejsc opieki nad małymi dziećmi utworzonych w 2012 r. przy wykorzystaniu środków z programu „MALUCH 2012”.

4. Czy możliwe jest ubieganie się w ramach programu „MALUCH 2013 – edycja 1” o dofinansowanie do wydatków na funkcjonowanie miejsc opieki w prywatnych żłobkach i klubach dziecięcych?

Zgodnie z pkt 2.2.6 Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”, dofinansowanie do wydatków na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki dotyczy tych miejsc, których koszty funkcjonowania są finansowane lub współfinansowane przez gminę. Z pkt 2.2.7 w/w Regulaminu wynika, że dofinansowanie do wydatków na zapewnienie funkcjonowania miejsc w instytucjach nieprowadzonych przez gminy odbywa się poprzez udzielenie dotacji dla gminy, która ponosi wydatki na utrzymanie tych miejsc.

W przypadku zadań polegających na zapewnieniu funkcjonowania miejsc opieki utworzonych w latach 2011-2012, koszty ponoszone od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia zadania są kosztami kwalifikowanymi. Koszty te mogą podlegać refundacji.

Powyższe oznacza, że w przypadku zadań polegających na zapewnieniu funkcjonowania miejsc opieki utworzonych na podstawie *ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*, kosztami kwalifikowanymi są wydatki ponoszone przez gminę od dnia, kiedy gmina współfinansuje funkcjonowanie miejsc opieki. Koszty funkcjonowania mogą być refundowane od dnia podpisania pomiędzy gminą a podmiotem prywatnym porozumienia o współfinansowaniu żłobka lub klubu dziecięcego.

5. Ile wynosi minimalny okres trwałości projektu?

Minimalny okres trwałości projektu wynosi od 1 roku (dla zadań dotyczących zapewnienia funkcjonowania miejsc opieki) do 5 lat. Szczegóły określa pkt 7.4 Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”.

6. Co wchodzi w zakres wydatków na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych?

Wydatki ponoszone na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych, są to wszystkie wydatki gminy związane z funkcjonowaniem instytucji żłobka lub klubu dziecięcego i z opieką nad dziećmi korzystającymi z miejsc opieki w tej instytucji. Do wydatków na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki zalicza się przede wszystkim wydatki na wynagrodzenia opiekunów i pozostałego personelu, wydatki pochodne od wynagrodzeń - obciążające pracodawcę składki i obowiązkowe odpisy, składniki wynagrodzeń wynikające z odrębnych przepisów, w tym z układów zbiorowych pracy i regulaminów pracy, wydatki administracyjne (w przypadku administracji obsługującej kilka żłobków lub kilka instytucji – w wysokości odpowiadającej udziałowi kosztów związanych z danym żłobkiem w kosztach ogółem) wydatki na utrzymanie lokalu (m.in. opłaty ponoszone za prąd, gaz, wodę, w tym wydatki na remonty bieżące), wydatki na wyżywienie dzieci, wydatki na uzupełniające wyposażenie instytucji w zabawki, pomoce edukacyjne oraz wyposażenie zapewniające bezpieczny i higieniczny pobyt dzieci, a także wydatki na

dowóz dzieci, koszty certyfikacji i pozwoleń, wydatki związane z naborem dzieci na miejsca opieki w instytucji i z naborem personelu itp.

7. Czy w ramach programu MALUCH można ubiegać się o dofinansowanie tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki w przedszkolach?

Program MALUCH dofinansowuje wyłącznie miejsca opieki tworzone na podstawie *ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*. W ramach konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1” dofinansowywanie dotyczy więc rozwoju i utrzymania infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, poprzez tworzenie i organizowanie w gminach nowych miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów, a także poprzez zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki utworzonych na podstawie *ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*.

Wsparcie z programu nie dotyczy przedszkoli, jednak tworzone w przedszkolach grupy żłobkowe, o ile są (lub zostaną) wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych tak jak żłobki funkcjonujące samodzielnie, mogą ubiegać się o dofinansowanie tak jak każdy inny żłobek.

8. Jak liczone są koszty budowy, adaptacji, wyposażenia budynków w przypadku budynków przeznaczonych na oddziały przedszkolno - żłobkowe?

W aktualnym stanie prawnym nie ma przepisów prawnych umożliwiających tworzenie dla celów organizacyjnych zespołów żłobków i klubów dziecięcych z przedszkolami, z innymi formami wychowania przedszkolnego oraz ze szkołami.

Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy może jednocześnie prowadzić inną formę wychowania przedszkolnego, z zachowaniem odrębności każdej z instytucji.

Natomiast w przekazanym w dniu 25 stycznia br. pod obrady Sejmu projekcie ustawy *o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa* (druk nr 1075) proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających zorganizowanie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a także stworzenie możliwości zapewnienia takiej obsługi przez jednostki, o których mowa w art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz.

U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), czyli przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek, określonych w tej ustawie.

Wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów będą mogły zorganizować zarówno podmioty publiczne (gminy), jak i podmioty prywatne (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej). Każdy z tych podmiotów będzie mógł samodzielnie zorganizować ww. obsługę dla prowadzonych przez siebie żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów. Możliwość wykonywania obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, dotyczy zarówno podmiotów publicznych, jak i niepublicznych. Niniejsza zmiana pozwoli na dokonywanie wspólnych zakupów, wspólnej obsługi finansowej i księgowej, wspólnego działu kadr, skutkiem czego będzie obniżenie kosztów funkcjonowania żłobka lub klubu dziecięcego.

W przypadku budowy lub adaptacji budynku przeznaczonego na przedszkole i żłobek (lub oddział żłobkowy), klub dziecięcy lub dziennego opiekuna, dofinansowanie z programu MALUCH może dotyczyć tylko tej części zadania, która obejmuje żłobek, klub dziecięcy, lub pomieszczenia przeznaczone dla dziennego opiekuna. Konieczne jest zatem wyodrębnienie finansowe części dotyczącej żłobka lub klubu dziecięcego. Koszty liczone są na podstawie oddzielnych faktur lub liczone są kluczami podziałowymi (klucze te muszą być udokumentowane).

9. A. Od kiedy liczone są koszty kwalifikowane w przypadku zadań polegających na zapewnieniu funkcjonowania miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych?

B. Jaki jest termin zakończenia zadania?

Odpowiedź A:

Patrz pkt 7.2.4 i 7.2.9 Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”.

Odpowiedź B:

Patrz pkt 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5. Regulaminu konkursu „MALUCH 2013 – edycja 1”.

10. Jaką maksymalną kwotę dotacji z budżetu państwa w ramach programu MALUCH można otrzymać? Czy weszły już w życie proponowane zmiany w tym zakresie?

Aktualnie obowiązujące przepisy umożliwiają otrzymanie dotacji celowej budżetu państwa w wysokości nie większej niż 50 % kosztów realizacji zadania. W przypadku instytucji zapewniających opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki, udział budżetu państwa w dofinansowaniu złożonej oferty wynosi nie więcej niż 70% wartości kosztów realizacji zadania. W programie MALUCH przewidziano dodatkowo limity wydatków na poszczególne instytucje i na różne działania (takie jak np. budowa żłobka, wyposażenie klubu dziecięcego), uzależnione od liczby miejsc opieki w instytucji. Limity te są ustalone w punkcie 7.1. regulaminu (*"Wysokość dotacji"*).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (druk nr 1075) zakładający m. in. zwiększenie udziału budżetu państwa w dofinansowaniu kosztów tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (do 80%) jest obecnie przedmiotem prac w Sejmie.

11. Ile miejsc musi być przeznaczonych dla dzieci niepełnosprawnych przy dotacji na żłobek z miejscami dla takich dzieci?

Zwiększona dotacja na miejsca opieki nad niepełnosprawnymi lub wymagającymi szczególnej opieki dziećmi w wieku do lat 3 wiąże się z:

- 1) dostosowaniem lokalu do potrzeb takich dzieci,
- 2) gotowością żłobka na przyjęcie dzieci zaliczonych do ww. grup.

Nie ma konieczności deklarowania liczby miejsc „zarezerwowanych” dla dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki – zakłada się, że potrzeby te są zmienne i w różnych okresach liczba takich dzieci może się zmieniać. Żłobek (klub dziecięcy, lokal dziennego opiekuna) w trakcie naboru dzieci musi być gotowy na przyjęcie takich dzieci i zapewnić im odpowiednie warunki opieki.

12. Czy dzieci niepełnosprawne muszą mieć orzeczenia o niepełnosprawności? Co należy rozumieć przez dzieci wymagające szczególnej opieki?

Przez dzieci niepełnosprawne należy rozumieć dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności wydawanym przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Przez dzieci wymagające szczególnej opieki należy rozumieć dzieci wymagające indywidualnego traktowania lub dzieci z deficytem rozwojowym, dla których opieka instytucjonalna jest szansą na wyrównanie różnic w rozwoju. Przesłanki zaliczenia dziecka do tej grupy to zwłaszcza:

- 1) specjalne wymagania żywieniowe,
- 2) specjalne wymagania pielęgnacyjne (np. reżimy antyalergiczne),
- 3) objęcie rodziny dziecka (ze względu na patologię w rodzinie, brak umiejętności rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych itp.) pracą socjalną prowadzoną przez ośrodek pomocy społecznej, bądź wsparciem asystenta rodziny,
- 4) zagrożenie rodziny i dziecka wykluczeniem społecznym.

13. Jaki jest ostateczny termin skompletowania całości dokumentacji przy składaniu oferty konkursowej?

Przy składaniu oferty wymagany jest jedynie prawidłowo wypełniony i podpisany formularz oferty. Termin składania ofert to 18 marca 2013 r. W przypadku ofert nadesłanych listem poleconym, za datę złożenia oferty przyjmuje się datę stempla pocztowego.

W przypadku spraw w toku lub dopiero planowanych (np. postępowania konkursowe, projekty budowlane, pozwolenie na budowę), w ofercie, w harmonogramie realizacji zadania, wpisuje się przewidywany termin uchwalenia / podpisania / otrzymania właściwych dokumentów. Oświadczenia i deklaracje zawarte w ofercie mogą być weryfikowane i kontrolowane w trakcie dalszego postępowania, przed podpisaniem porozumienia w sprawie dotacji i w trakcie realizacji tego porozumienia.

14. Jakie dokumenty koniecznie powinny przedstawić gminy przy składaniu oferty, jeśli dotyczy ona budowy nowego budynku (lokali) z przeznaczeniem na organizację i funkcjonowanie nowych miejsc opieki nad małymi dziećmi?

Oprócz wypełnionego formularza oferty z załącznikiem, przy składaniu oferty warunki konkursu nie wymagają składania żadnych dodatkowych dokumentów. Zakłada

się, że wszystkie niezbędne informacje zawarte będą w ofercie (np. dotyczące pozwolenia na budowę, własności nieruchomości, dane o powierzchni lokalu, nr uchwały rady gminy nt. finansowania zadania lub w przypadku spraw w toku – przewidywany termin uchwalenia/podpisania dokumentów w ramach harmonogramu realizacji zadania). Przy podpisaniu porozumienia urząd wojewódzki może natomiast zażądać do okazania dokumentów poświadczających stan faktyczny, w celu potwierdzenia zgodności z ofertą. Także do okazania można zażądać dokumentów przed przekazaniem dotacji lub transzy dotacji, jeżeli taki tryb jest przewidziany. Dysponent środków budżetowych określa, jakie dokumenty będą podlegały kontroli.

15. Jakie dokumenty, w tym np. pozwolenie na budowę mogą zainteresowane gminy przedłożyć w terminie późniejszym?

W warunkach konkursu nie zawarto wymagań dotyczących obligatoryjnych dokumentów, które gminy powinny posiadać przy składaniu oferty. Na podstawie opisu zadania zamieszczonego w ofercie, w tym opisu stanu zaawansowania przygotowań do jego realizacji, komisja konkursowa kwalifikuje lub odrzuca oferty. Zakwalifikowanie oferty oznacza, że - w opinii oceniających - zadanie opisane w ofercie spełnia warunki merytoryczne Programu. Przy rozpatrywaniu oferty ocenia się, czy w danym przypadku brak dokumentu takiego jak pozwolenie na budowę ma istotne znaczenie z punktu widzenia realności realizacji zadania. Uzyskanie takiego pozwolenia może być wysoce prawdopodobne, lecz wymagające czasu (np. na dokonanie uzupełnień w projekcie po złożeniu wniosku o pozwolenie na budowę), może też budzić większe wątpliwości.

16. Jaki powinien być sposób weryfikacji ofert? Czy w przypadku błędnego wypełnienia którejkolwiek z pozycji oferta podlega odrzuceniu, a jeżeli nie to, jakie są dopuszczalne błędy, które mogą zostać skorygowane przez beneficjentów i jaki tryb ewentualnych korekt jest przewidziany?

W przypadku błędów i braków w ofercie urząd wojewódzki powinien poinformować oferenta o błędzie (braku) i wezwać do uzupełnienia bądź poprawienia oferty. Tryb dokonywania uzupełnień i wyjaśnień, jak również określenie rodzaju i zakresu uchybień podlegających uzupełnieniom i wyjaśnieniom leży w gestii urzędu wojewódzkiego dokonującego kwalifikacji ofert. Ze względów praktycznych najsprawniejszym wydaje się

być kontakt ze strony zespołu kwalifikacyjnego w trybie roboczym (telefon, e-mail) ze wskazaniem uchybień, w następstwie czego następuje uzupełnienie informacji przez oferenta. Sposób uzupełniania oferty – poprzez przysłanie skorygowanej całej oferty, czy tylko wadliwego fragmentu – również pozostaje w gestii zespołu dokonującego kwalifikacji ofert.

W ofercie podpisanej przez osoby upoważnione do reprezentowania gminy wskazana jest osoba upoważniona do składania ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień dotyczących oferty. O ile więc uzupełnienia nie dotyczą podstawowych danych oferty (nazwa zadania, liczba miejsc opieki), złożenie ich może nastąpić przez tę osobę.

17. Kwestia umowy–dzierżawy - czy taka długoletnia umowa, w kontekście warunku własności, może być traktowana na równi z własnością, jako np. współwłasność?

Określone w warunkach konkursu terminy własność i współwłasność należy rozumieć zgodnie z zasadami kodeksu cywilnego. Umowa dzierżawy nie przenosi prawa własności (dzierżawca otrzymuje rzecz tylko do używania i pobierania pożytków), nie można więc dotacji wykorzystać na cele inwestycyjne w dzierżawionych nieruchomościach.